

Petre Năchilă

Ana Cârstoveanu

Ion Nica

MATEMATICĂ M2

Ghid pentru pregătirea examenului de Bacalaureat

- Itemi de antrenament
- 99 de teste
- Modele de subiecte date
în perioada 2014-2019

Editura NOMINA

PROGRAMA DE EXAMEN MATEMATICĂ – BACALAUREAT

PROGRAMA *M_st-nat*

Filiera teoretică, profilul real, specializarea științe ale naturii

CLASA a IX-a – 4 ore / săpt. (TC+CD)

Mulțimi și elemente de logică matematică

- Mulțimea numerelor reale: operații algebrice cu numere reale, ordonarea numerelor reale, modulul unui număr real, aproximări prin lipsă sau prin adăos, partea întreagă, partea fracționară a unui număr real; operații cu intervale de numere reale;
- Propoziție, predicat, cuantificatori;
- Operații logice elementare (negație, conjuncție, disjuncție, implicație, echivalență), corelate cu operațiile și cu relațiile dintre mulțimi (complementară, intersecție, reuniune, incluziune, egalitate); raționament prin reducere la absurd;
- Inducția matematică.

Șiruri

- Modalități de a defini un sir; siruri mărginite, siruri monotone;
- Siruri particulare: progresii aritmetice, progresii geometrice, formula termenului general în funcție de un termen dat și rație, suma primilor n termeni ai unei progresii;
- Condiția ca n numere să fie în progresie aritmetică sau geometrică pentru $n \geq 3$.

Funcții; lecturi grafice

- Reper cartezian, produs cartezian, reprezentarea prin puncte a unui produs cartezian de mulțimi numerice; condiții algebrice pentru puncte aflate în cadrane; drepte în plan de forma $x = m$ sau $y = m$, cu $m \in \mathbb{R}$.
- Funcția: definiție, exemple, exemple de corespondențe care nu sunt funcții, modalități de a descrie o funcție, lecturi grafice. Egalitatea a două funcții, imaginea unei mulțimi printr-o funcție, graficul unei funcții, restricții ale unei funcții;
- Funcții numerice ($F = \{f : D \rightarrow \mathbb{R}, D \subseteq \mathbb{R}\}$); reprezentarea geometrică a graficului: intersecția cu axele de coordonate, rezolvări grafice ale unor ecuații și inecuații de forma $f(x) = g(x)$ ($\leq, <, >, \geq$); proprietăți ale funcțiilor numerice introduse prin lectură grafică: mărginirea, monotonie; alte proprietăți: paritate, imparitate, simetria graficului față de drepte de forma $x = m$, $m \in \mathbb{R}$, periodicitate;
- Componerea funcțiilor; exemple pe funcții numerice.

Funcția de gradul I

- Definiție;
- Reprezentarea grafică a funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax + b$, unde $a, b \in \mathbb{R}$, intersecția graficului cu axele de coordonate, ecuația $f(x) = 0$;
- Interpretarea grafică a proprietăților algebrice ale funcției: monotonie și semnul funcției; studiul monotoniei prin semnul diferenței $f(x_1) - f(x_2)$ (sau prin studierea semnului raportului $\frac{f(x_1) - f(x_2)}{x_1 - x_2}$, $x_1, x_2 \in \mathbb{R}, x_1 \neq x_2$);
- Inecuații de forma $ax + b \leq 0$ ($<, >, \geq$), studiate pe $\mathbb{R}$ sau pe intervale de numere reale;
- Poziția relativă a două drepte; sisteme de ecuații de tipul $\begin{cases} ax + by = c \\ mx + ny = p \end{cases}$, $a, b, c, m, n, p \in \mathbb{R}$.
- Sisteme de inecuații de gradul I.

Funcția de gradul al II-lea

- Reprezentarea grafică a funcției $f : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = ax^2 + bx + c$, $a \neq 0$, $a, b, c \in \mathbb{R}$, intersecția graficului cu axele de coordonate, ecuația $f(x) = 0$, simetria față de drepte de forma $x = m$, cu $m \in \mathbb{R}$.
- Relațiile lui Viète, rezolvarea sistemelor de forma $\begin{cases} x + y = s \\ xy = p \end{cases}$, $s, p \in \mathbb{R}$.

Interpretarea geometrică a proprietăților algebrice ale funcției de gradul al II-lea

- Monotonie; studiul monotoniei prin semnul diferenței $f(x_1) - f(x_2)$ sau prin rata creșterii/descrescării:

$$\frac{f(x_1) - f(x_2)}{x_1 - x_2},$$

$x_1, x_2 \in \mathbb{R}$, $x_1 \neq x_2$, punct de extrem, vârful parabolei;

- Poziționarea parabolei față de axa Ox , semnul funcției, inecuații de forma $ax^2 + bx + c \leq 0$ ($\geq, <, >$), cu $a, b, c \in \mathbb{R}$, $a \neq 0$, studiate pe $\mathbb{R}$ sau pe intervale de numere reale, interpretare geometrică: imagini ale unor intervale (proiecțiile unor porțiuni de parabolă pe axa Oy);

- Poziția relativă a unei drepte față de o parabolă: rezolvarea sistemelor de forma $\begin{cases} mx + n = y \\ ax^2 + bx + c = y \end{cases}$, $a, b, c, m, n \in \mathbb{R}$.

Vectori în plan

- Segment orientat, vectori, vectori coliniari;
- Operații cu vectori: adunarea (regula triunghiului, regula paralelogramului), proprietăți ale operației de adunare, înmulțirea cu scalari, proprietăți ale înmulțirii cu scalari, condiția de coliniaritate, descompunerea după doi vectori date, necoliniari și nenuli.

Coliniaritate, concurență, paralelism – calcul vectorial în geometria plană

- Vectorul de poziție al unui punct;
- Vectorul de poziție al punctului care împarte un segment într-un raport dat, teorema lui Thales (condiții de paralelism);
- Vectorul de poziție al centrului de greutate al unui triunghi (concurența medianelor unui triunghi);
- Teorema lui Menelau, teorema lui Ceva.

Elemente de trigonometrie

- Cercul trigonometric, definirea funcțiilor trigonometrice: $\sin, \cos : [0, 2\pi] \rightarrow [-1, 1]$, $\tg : [0, \pi] \setminus \left\{\frac{\pi}{2}\right\} \rightarrow \mathbb{R}$, $\ctg : (0, \pi) \rightarrow \mathbb{R}$;
- Definirea funcțiilor trigonometrice: $\sin : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$, $\cos : \mathbb{R} \rightarrow [-1, 1]$, $\tg : \mathbb{R} \setminus D \rightarrow \mathbb{R}$, cu $D = \left\{\frac{\pi}{2} + k\pi | k \in \mathbb{Z}\right\}$, $\ctg : \mathbb{R} \setminus D \rightarrow \mathbb{R}$, cu $D = \{k\pi | k \in \mathbb{Z}\}$;
- Reducerea la primul cadran; formule trigonometrice: $\sin(a+b)$, $\sin(a-b)$, $\cos(a+b)$, $\cos(a-b)$, $\sin 2a$, $\cos 2a$, $\sin a + \sin b$, $\sin a - \sin b$, $\cos a + \cos b$, $\cos a - \cos b$ (transformarea sumei în produs).

Aplicații ale trigonometriei și ale produsului scalar a doi vectori în geometria plană

- Produsul scalar a doi vectori: definiție, proprietăți. Aplicații: teorema cosinusului, condiții de perpendicularitate, rezolvarea triunghiului dreptunghic;
- Aplicații vectoriale și trigonometrice în geometrie: teorema sinusurilor, rezolvarea triunghiurilor oarecare;
- Calcularea razei cercului inscris și a razei cercului circumscris în triunghi, calcularea lungimilor unor segmente importante din triunghi, calcularea unor arii.

CLASA a X-a – 4 ore / săpt. (TC + CD)**Mulțimi de numere**

- **Numeră reale**: proprietăți ale puterilor cu exponent rațional, irațional și real ale unui număr pozitiv, nenul, aproximări raționale pentru numere reale;
- Radical de ordin n ($n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$) dintr-un număr, proprietăți ale radicalilor;
- Noțiunea de logaritm, proprietăți ale logaritmilor, calcule cu logaritmi, operația de logaritmare;
- **Mulțimea C**. Numere complexe sub formă algebrică, conjugatul unui număr complex, operații cu numere complexe. Interpretarea geometrică a operațiilor de adunare și de scădere a numerelor complexe și a înmulțirii acestora cu un număr real;
- Rezolvarea în $\mathbb{R}$ a ecuației de gradul al doilea cu coeficienți reali. Ecuații bipătrate.

Functii și ecuații

- Funcția putere: $f: \mathbb{R} \rightarrow D, f(x) = x^n, n \in \mathbb{N}, n \geq 2$
- Funcția radicală: $f: D \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \sqrt[n]{x}, n \in \mathbb{R}$ și $n \geq 2$, unde $D = [0, \infty)$ pentru n par și $D = \mathbb{R}$ pentru n impar;
- Funcția exponentială: $f: \mathbb{R} \rightarrow (0, \infty), f(x) = a^x, a \in (0, \infty), a \neq 1$ și funcția logaritmică: $f: (0, \infty) \rightarrow \mathbb{R}, f(x) = \log_a x, a \in (0, \infty), a \neq 1$;
- Funcții trigonometrice directe și inverse;
- Injectivitate, surjectivitate, bijectivitate; funcții inversabile: definiție, proprietăți grafice, condiția necesară și suficientă ca o funcție să fie inversabilă;
- Rezolvări de ecuații folosind proprietățile funcțiilor: 1. Ecuații care conțin radicali de ordinul 2 sau 3; 2. Ecuații exponentiale, ecuații logaritmice; 3. Ecuații trigonometrice: $\sin x = a, \cos x = a, a \in [-1, 1], \tan x = a, \cot x = a, a \in \mathbb{R}, \sin f(x) = \sin g(x), \cos f(x) = \cos g(x), \tan f(x) = \tan g(x), \cot f(x) = \cot g(x)$.

Notă: Pentru toate tipurile de funcții se vor studia: intersecția cu axele de coordonate, ecuația $f(x) = 0$, reprezentarea grafică prin puncte, simetrie, lectura grafică a proprietăților algebrice ale funcțiilor: monotonie, bijectivitate, inversabilitate, semn, concavitate / convexitate.

Metode de numărare

- Mulțimi finite ordonate. Numărul funcțiilor $f: A \rightarrow B$, unde A și B sunt mulțimi finite;
  - Permutări
    - numărul de mulțimi ordonate cu n elemente care se obțin prin ordonarea unei mulțimi finite cu n elemente;
    - numărul funcțiilor bijective $f: A \rightarrow B$, unde A și B sunt mulțimi finite;
  - Aranjamente
    - numărul submulțimilor ordonate cu câte m elemente fiecare, $m \leq n$ care se pot forma cu cele n elemente ale unei mulțimi finite;
    - numărul funcțiilor injective $f: A \rightarrow B$, unde A și B sunt mulțimi finite;
  - Combinări – numărul submulțimilor cu câte k elemente, unde $0 \leq k \leq n$ ale unei mulțimi finite cu n elemente.
- Proprietăți: formula combinărilor complementare, numărul tuturor submulțimilor unei mulțimi cu n elemente.
- Binomul lui Newton.

Matematici financiare

- Elemente de calcul financiar: procente, dobânzi, TVA;
- Culegerea, clasificarea și prelucrarea datelor statistice: date statistice, reprezentarea grafică a datelor statistice;
- Interpretarea datelor statistice prin parametrii de poziție: medii, dispersia, abateri de la medie;
- Evenimente aleatoare egal probabile, operații cu evenimente, probabilitatea unui eveniment compus din evenimente egal probabile.

Notă: Aplicațiile vor fi din domeniul financiar: profit, preț de cost al unui produs, amortizări de investiții, tipuri de credite, metode de finanțare, buget personal, buget familial.

Geometrie

- Reper cartezian în plan, coordonate carteziene în plan, distanța dintre două puncte în plan;
- Coordonatele unui vector în plan, coordonatele sumei vectoriale, coordonatele produsului dintre un vector și un număr real;
- Ecuații ale dreptei în plan determinate de un punct și de o direcție dată și ale dreptei determinate de două puncte distincte;
- Condiții de paralelism, condiții de perpendicularitate a două drepte din plan, calcularea unor distanțe și a unor arii.

CLASA a XI-a – 3 ore / săpt.**Elemente de calcul matriceal și sisteme de ecuații liniare****Matrice**

- Tabel de tip matriceal. Matrice, mulțimi de matrice;
- Operații cu matrice: adunarea, înmulțirea, înmulțirea unei matrice cu un scalar, proprietăți.

Determinanți

- Determinantul unei matrice pătratice de ordin cel mult 3, proprietăți;
- Aplicații: ecuația unei drepte determinate de două puncte distincte, aria unui triunghi și coliniaritatea a trei puncte în plan.

SOLUȚII TESTE

- Testele 1-60 au rezolvare completă.

Testul 1

SUBIECTUL I (30 de puncte)

1. $a_5 = a_1 \cdot q^4 = 4 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^4 = \frac{1}{4}$. **2.** $x^2 + 5x - 6 = 0 \Rightarrow x \in \{1, -6\}$. **3.** $f(x) = \log_2 x + \log_4 x$ crescătoare $\Rightarrow f$ injectivă. Cum $f(64) = 8 \Rightarrow x = 64$. **4.** În mulțimea $A = \{101, 102, \dots, 145\}$ sunt 45 de elemente, din care $\frac{45}{3} = 15$ sunt divizibile cu 3. Nu se divid cu 3 un număr de 30 elemente.

5. Fie M mijlocul lui BC . Avem $M\left(\frac{1}{2}, \frac{1}{2}\right)$; $AM = \sqrt{\left(4 + \frac{1}{2}\right)^2 + \left(\frac{1}{2}\right)^2} \Rightarrow AM = \frac{\sqrt{82}}{2}$. **6.** Fie $M(x, y)$. Avem $(x-3)\vec{i} + (y-4)\vec{j} + (x-1)\vec{i} + (y-5)\vec{j} = 7\vec{i} + 9\vec{j}$, de unde $2x-4=7$; $2y-9=9$, $M\left(\frac{11}{2}, 9\right)$.

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

1. a) $A^2 = O_2$; b) $I_2 + (a+1)A + a \cdot O_2 = I_2 \Rightarrow a = -1$; c) Din b) avem $(I_2 + A)^2 = I_2 + 2A$. Prin inducție, presupunând $(I_2 + A)^n = I_2 + nA$, avem $(I_2 + A)^{n+1} = (I_2 + A)(I_2 + nA) = \dots = I_2 + (n+1)A$.

2. a) $f(1) = 0 \Rightarrow m^2 + 8m + 15 = 0 \Rightarrow m \in \{-5; -3\}$; b) $x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = -\frac{4m}{4} = 0 \Leftrightarrow m = 0$; c) Dacă $m = -5$, avem ecuația $4x^4 - 20x^3 + 32x^2 - 20x + 4 = 0$, care este ecuație reciprocă (cu două rădăcini: 1 și -1). Rămâne $4(x+1)(x-1)(x^2+5x-1) = 0$, cu soluțiile $x_{3,4} = \frac{-5 \pm \sqrt{29}}{2}$.

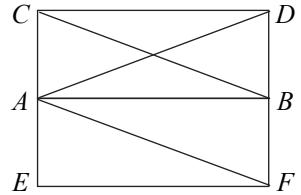
SUBIECTUL al III-lea (30 puncte)

1. a) $f(x) = 3x^2 + 3x + 1$; $f'(x) = 6x + 3$; $f'(x) = 0 \Leftrightarrow x = -\frac{1}{2}$ (punct de minim); b) Avem f crescătoare pe $\left(-\infty, -\frac{1}{2}\right)$, f crescătoare pe $\left(-\frac{1}{2}, \infty\right)$, $\min f(x) = f\left(-\frac{1}{2}\right) = \frac{1}{4}$; c) $f''(x) = 6 > 0$, $\forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow f$ este convexă pe $\mathbb{R}$. **2.** a) $\int_1^{\sqrt{e-1}} f(x) dx = \ln(1+x^2) \Big|_1^{\sqrt{e-1}} = 1$; b) $F'(x) = f(x) > 0$ pentru $x > 0 \Rightarrow F$ strict crescătoare pe $(0, \infty)$; c) $\int_0^1 f(x) dx + \int_1^2 f(x) dx < \int_2^3 f(x) dx + \int_3^4 f(x) dx \Leftrightarrow \int_0^2 f(x) dx < \int_2^4 f(x) dx \Leftrightarrow \ln(1+x^2) \Big|_0^2 < \ln(1+x^2) \Big|_2^4 \Leftrightarrow \ln 5 < \ln \frac{17}{2} \Leftrightarrow 5 < \frac{17}{2}$ (adevărată).

TESTUL 2

SUBIECTUL I (30 puncte)

1. Avem o progresie aritmetică cu $a_1 = 1$, $r = 4$. Fie m numărul de termeni și $n = 1 + 4(m - 1) = 4m - 3$. Din $\frac{m(4m-2)}{2} = 231 \Leftrightarrow m(2m-1) = 11 \cdot 21 \Rightarrow m = 11$, $n = 41$. 2. Avem $f(x) = 1 + \frac{4}{x-3}$. Fie $3 < a < b$. Avem $0 < a - 3 < b - 3 \Rightarrow 0 < \frac{4}{b-3} < \frac{4}{a-3} \Rightarrow f(b) < f(a) \Rightarrow f$ strict descrescătoare. 3. Fie $x \in \mathbb{N}$, $x \geq 3$. Avem $C_x^{x-1} = C_x^1 = x$, $C_{x-1}^{x-3} = C_{x-1}^2 = \frac{(x-1)(x-2)}{2}$. Din $x + \frac{(x-1)(x-2)}{2} \leq 9 \Rightarrow \frac{1-\sqrt{65}}{2} \leq x \leq \frac{1+\sqrt{65}}{2}$. Obținem $x \in \{3; 4\}$. 4. $1 + C_4^1 + C_4^2 + C_4^3 + C_4^4 = 2^4 = 16$. 5. AB : $y = -x + 1$ și $-(3) + 1 = 4$, deci $C \in AB$. 6. $\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC} = \overrightarrow{AD}$, $\overrightarrow{AB} - \overrightarrow{AC} = \overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AE} = \overrightarrow{AF} = \overrightarrow{CB}$, unde $ABCD$ și $ABFE$ sunt dreptunghiuri. Atunci $|\overrightarrow{AB} + \overrightarrow{AC}| = |\overrightarrow{AD}| = |\overrightarrow{CB}| = |\overrightarrow{AB} - \overrightarrow{AC}| = 5$.

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

1. a) $X = A(a, b)$, $Y = A(c, d) = \begin{pmatrix} c & d \\ -3d & c \end{pmatrix} \Rightarrow X + Y = A(a, b) + A(c, d) = \begin{pmatrix} a+c & b+d \\ -3(b+d) & a+c \end{pmatrix} = A(a+b, c+d) \in G$, deoarece avem și $a+b \in \mathbb{Z}$, $c+d \in \mathbb{Z}$; b) $A(a, b) \cdot A(c, d) = \begin{pmatrix} ac-3bd & ad+bc \\ -3(ad+bc) & ac-3bd \end{pmatrix} = O_2 \Leftrightarrow ac-3bd=0, ad+bc=0 \Rightarrow a=b=0$ sau $b=d=0 \Leftrightarrow \Leftrightarrow X=O_2$ sau $Y=O_2$; c) $\Delta = \det A = a^2 + 2b^2$ și în $\mathcal{M}_2(\mathbb{R})$ avem $A^{-1} = \frac{1}{\Delta} \begin{pmatrix} a & -b \\ 3b & a \end{pmatrix}$. Atunci $A^{-1} \in G \Leftrightarrow \frac{a}{\Delta} \in \mathbb{Z}, \frac{b}{\Delta} \in \mathbb{Z} \Leftrightarrow a=\pm 1, b=0$ sau $a=0, b=\pm 1$. 2. a) $x \circ y = (x-3)(y-3) + 3$. Din $x \circ e = e \circ x = x$, $\forall x \in \mathbb{Z} \Rightarrow (e-4)(x-3) = 0$, $\forall x \in \mathbb{Z} \Rightarrow e=4$; b) Pentru $x * y$ avem $e'=3$. Din $f(3)=0$ și $f(1)=4 \Rightarrow a=1, b=-3, f(x)=x-3$; c) Prin inducție avem $\underbrace{x \circ x \circ \dots \circ x}_{\text{de } n \text{ ori}} = (x-3)^n + 3$. Deci $(x-3)^{2010} + 3 = 3 \Leftrightarrow x=3$.

SUBIECTUL al III-lea (30 puncte)

1. a) $f'(x) = \operatorname{arctg} x + \frac{x}{1+x^2} - \frac{2x}{1+x^2} = \operatorname{arctg} x - \frac{x}{1+x^2}$; b) $f''(x) = \frac{1}{1+x^2} - \frac{1-x^2}{(1+x^2)^2} = \frac{2x^2}{(1+x^2)^2} \geq 0$, $\forall x \in \mathbb{R} \Rightarrow f$ crescătoare pe $\mathbb{R}$;

x	$-\infty$	0	$+\infty$
$f''(x)$	+++++	+++++	+++++
$f'(x)$	$-\pi/2$ ---	0	++
$f(x)$	↗	0	↗

Funcția f este strict descrescătoare pe $(-\infty, 0)$, strict crescătoare pe $(0, \infty)$, iar $(0, 0)$ este punct

de minim. 2. a) $I_1 = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \frac{(-\cos x)'}{\cos x} dx = \ln|-\cos x|_0^{\frac{\pi}{4}} = \ln\sqrt{2}$; b) $0 \leq x \leq \frac{\pi}{4} \Rightarrow 0 \leq \tan x \leq 1 \Rightarrow 0 \leq$
 $\leq \tan^{n+1} x \leq 1 \Rightarrow 0 \leq I_{n+1} \leq I_n$; c) $I_{n+2} + I_n = \int_0^{\frac{\pi}{4}} \tan^n x (\tan^2 x + 1) dx = \int_0^{\frac{\pi}{4}} (\tan^n x)(\tan x)' dx = \frac{\tan^{n+1} x}{n+1} \Big|_0^{\frac{\pi}{4}} =$
 $= \frac{1}{n+1}$.

TESTUL 3

SUBIECTUL I (30 puncte)

1. $(x_1 + x_2)^2 - 2x_1 x_2 = \frac{1}{4} - 2 \cdot \left(\frac{-5}{2}\right) = \frac{21}{4}$. 2. $y = x + 1, y = x^2 - 4x + 5 \Rightarrow A(1; 2); B(4; 5)$.

3. $2 - 5 + 3 = 0$. 4. $C_s^2 = 10$. 5. $M\left(-\frac{3}{2}, -2\right)$ mijlocul lui $BC \Rightarrow MA = \sqrt{\left(1 + \frac{3}{2}\right)^2 + (3+2)^2} =$
 $= \frac{5\sqrt{5}}{2}$. 6. $\frac{1}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{\sqrt{3}}{2} + \frac{1}{2} = 1 + \sqrt{3}$.

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

1. a) $A^2 = \begin{pmatrix} 0 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 0 \\ 1 & 0 & 0 \end{pmatrix}, A^3 = O_3$; b) $B = I_3 + A + A^t = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{pmatrix}$. Orice minor de ordin 2 al lui

B este $\begin{vmatrix} 1 & 1 \\ 1 & 1 \end{vmatrix} = 0$ și rang $B = 1$; c) $(I_3 + A)(I_3 - A) = I_3 + A - A + A^2 = I_3 \Rightarrow (I_3 + A)^{-1} = I_3 - A$.

2. a) $x * y = (x+1)(y+1) - 1$. Se arată că $(x * y) * z = x * (y * z) = (x+1)(y+1)(z+1) - 1$;
 b) $x * (-1) = (x+1)(-1+1) - 1 = -1, \forall x \in \mathbb{R}$. Analog avem și $(-1) * x = -1, \forall x \in \mathbb{R}$. Observație. Elementul -1 se numește element absorbant; c) $f(x * y) = f(xy + x + y) = xy + x + y + 1 = (x+1)(y+1) = f(x) \cdot f(y)$.

SUBIECTUL al III-lea (30 puncte)

1. a) $\lim_{x \rightarrow \infty} \left(x - x + 1 - \frac{1}{x} \right)^x = \lim_{x \rightarrow \infty} \left[\left(1 + \frac{-1}{x} \right)^{-x} \right] - 1 = e^{-1} = \frac{1}{e}$; b) $f'(x) = \left(x - 1 + \frac{1}{x} \right)' = 1 - \frac{1}{x^2} = \frac{x^2 - 1}{x^2}$. Funcția f este crescătoare pe $(-\infty, -1)$ și $(1, \infty)$ și descrescătoare pe $(-1, 0)$ și $(0, 1)$;

c) $f(x) = x - 1 + \frac{1}{x} \Rightarrow y = x - 1$ asimptotă oblică la $+\infty$. 2. a) f este continuă pe $(-\infty, 0)$ și $(0, \infty)$

și cum este continuă și în 0 (deoarece $f(0^-) = f(0) = f(0^+) = 0$) $\Rightarrow f$ continuă pe $\mathbb{R} \Rightarrow$

$\Rightarrow f$ admite primitive pe $\mathbb{R}$; b) $F(x) = \begin{cases} e^x(x-1) + a, & x \leq 0 \\ -\cos x + b, & x > 0 \end{cases}$. Din f continuă în 0 $\Rightarrow a - 1 = b -$

$-1 \Rightarrow a = b \Rightarrow F(x) = \begin{cases} e^x(x-1)+a, & x \leq 0 \\ -\cos x + a, & x > 0 \end{cases}$; c) Avem $f(x) \geq 0$ pe $\left[\frac{\pi}{2}, \pi\right]$, $f(x) \leq 0$ pe $\left[\pi, \frac{3\pi}{2}\right]$ și deci $A = -\cos x|_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} + \cos x|_{\frac{\pi}{2}}^{\frac{3\pi}{2}} = 2$.

TESTUL 4

SUBIECTUL I (30 puncte)

1. $\frac{3^6 - 1}{3 - 1} = 364$. 2. $\Delta \geq 0$, $x_1 + x_2 = 0 \Rightarrow m = 0$. 3. $f(x) = \log_2 x + \log_4 x - \frac{3}{2}$ funcție strict crescătoare, $f(2) = 0 \Rightarrow x = 2$. 4. Cifra unităților poate fi oricare din cele 4 cifre, cifra zecilor oricare din cele 3 cifre rămase, iar cifra sutelor oricare din celelalte două. Sunt $4 \cdot 3 \cdot 2 = 24$ numere.

Avem $p = \frac{6}{24} = \frac{1}{4}$. 5. $x_D = x_B + x_C - x_A = -3$; $y_D = y_B + y_C - y_A = 4$; $D(-3, 4)$.

6. $\sqrt{(2n+1-2n+1)^2 + (2n+3-2n-1)^2} = 2\sqrt{2}$ (nu depinde de n).

SUBIECTUL al II-lea (30 puncte)

1. a) $\Delta = \begin{vmatrix} m & 1 & 1 \\ 1 & m & 1 \\ 1 & 1 & 1 \end{vmatrix}_{\substack{c_1 \rightarrow c_3 \\ c_2 \rightarrow c_3}} = \begin{vmatrix} m-1 & 0 & 1 \\ 0 & m-1 & 1 \\ 0 & 0 & 1 \end{vmatrix} = (m-1)^2$; b) Sistemul (S) este compatibil determinat

pentru $m \in \mathbb{R} - \{1\}$. Avem $\Delta_x = -(m-1)^2$, $\Delta_y = (m-1)(2-m)$, $\Delta_z = (m-1)(m^2+m-3)$; $x = -1$, $y = \frac{2-m}{m-1}$, $z = \frac{m^2+m-3}{m-1}$; c) $\frac{m^2+m-2}{m-1} > 0 \Leftrightarrow m \in (-2, 1) \cup (1, \infty)$. 2. a) $(x * y) * z = (x + y + \sqrt{3}) * z = x + y + \sqrt{3} + z + \sqrt{3} = x + (y + z + \sqrt{3}) + \sqrt{3} = x + (y * z) + \sqrt{3} = x * (y * z)$; b) $3^x + 3^{2x} + \sqrt{3} = 12 + \sqrt{3} \Leftrightarrow 3^x + 3^{2x} = 12 \Rightarrow x = 1$; c) $N = \sqrt{3} - 2\sqrt{3} + 3\sqrt{3} - 4\sqrt{3} + 5\sqrt{3} - 6\sqrt{3} + 7\sqrt{3} - 8\sqrt{3} + 9\sqrt{3} - 10\sqrt{3} + \sqrt{3} = \sqrt{3} [(2-2-4-6-8-10)+(3+5+7+9)] = -4\sqrt{3}$.

SUBIECTUL al III-lea (30 puncte)

1. a) $f(x) = x^3 - x^2\sqrt{2} + x^2\sqrt{2} - 2x - x + \sqrt{2} = x^2(x - \sqrt{2}) + x\sqrt{2}(x - \sqrt{2}) - (x - \sqrt{2}) = (x - \sqrt{2})(x^2 + x\sqrt{2} - 1)$; b) $\lim_{x \rightarrow \sqrt{2}} \frac{(x - \sqrt{2})(x^2 + x\sqrt{2} - 1)}{x - \sqrt{2}} = \lim_{x \rightarrow \sqrt{2}} (x^2 + x\sqrt{2} - 1) = 3$;

c) $f'(x) = 3(x^2 - 1)$ și avem tabelul:

x	$-\infty$	-1	1	$+\infty$
$f'(x)$	$+++ +$	0	$--$	0
$f(x)$	$-\infty$	$\nearrow$	$2 + \sqrt{2}$	$\searrow$

$A(-1, 2 + \sqrt{2})$ punct de maxim local, $B(1, \sqrt{2} - 2)$ punct de minim local.

2. a) $I_1 = \int_{-1}^1 (1-x^2) dx = x - \frac{x^3}{3} \Big|_{-1}^1 = \frac{4}{3}$; $I_2 = 2 \int_0^1 (1-2x^2+x^4) dx = 2 \left(x - \frac{2x^3}{3} + \frac{x^5}{5} \right) \Big|_0^1 = \frac{16}{15}$;

b) $x \in [-1, 1] \Rightarrow x^2 \in [0, 1] \Rightarrow -1 \leq -x^2 \leq 0 \Rightarrow 0 \leq 1 - x^2 \leq 1$; c) $1 - x^2 \in [0, 1] \Rightarrow 0 \leq (1 - x^2)^n \in$

Cuprins

PROGRAMA DE EXAMEN MATEMATICĂ – BACALAUREAT	3
BREVIAR TEORETIC	11
CLASA A IX-A	
ALGEBRĂ.....	
I. Numere reale	11
II. Progresii aritmetice și geometrice	12
III. Funcții	13
GEOMETRIE ȘI TRIGONOMETRIE	15
I. Vectori în plan.....	15
II. Geometrie analitică în plan.....	16
III. Trigonometrie.....	16
CLASA A X-A	
I. Puteri cu exponent natural. Puteri cu exponent întreg negativ. Puteri cu exponent rational. Puteri cu exponent real.....	18
II. Radicalul de ordin n	18
III. Logaritmi.....	19
IV. Forma algebrică a unui număr complex. Numere complexe conjugate. Modulul unui număr complex	20
V. Funcții injective. Funcții surjective. Funcții bijective. Funcții inversabile. Funcția putere cu exponent natural. Funcția radical de ordinul n. Funcția exponențială. Funcția logaritmică. Funcția sinus. Funcția arcsinus. Funcția cosinus. Funcția arccosinus. Funcția tangentă. Funcția arctangentă. Funcția cotangentă. Funcția arccotangentă.....	21
VI. Ecuații trigonometrice	27
VII. Permutări. Aranjamente. Combinări. Binomul lui Newton	28
CLASA A XI-A	
I. Matrice	30
II. Determinanți	31
III. Sisteme de ecuații liniare.....	33
IV. Limite de funcții	35
V. Funcții continue	39
VI. Funcții derivabile. Aplicații ale derivatelor în studiul ecuațiilor și funcțiilor. Reprezentarea grafică a funcțiilor	41
CLASA A XII-A	
ALGEBRĂ.....	
I. Legi de compoziție	49
II. Structuri algebrice	49
III. Polinoame.....	51
ANALIZĂ MATEMATICĂ	53
I. Formula de integrare prin părți	53
II. Teorema de schimbare de variabilă	53
III. Integrarea funcțiilor raționale	54
IV. Integrale definite	55

ITEMI DE ANTRENAMENT	57
Numere reale	57
Progresii	61
Funcții	62
Vectori în plan. Geometrie analitică în plan.....	66
Trigonometrie	68
Mulțimea numerelor complexe	71
Funcții și ecuații	72
Elemente de combinatorică	75
Matematici financiare	78
Elemente de calcul matriceal și sisteme de ecuații liniare.....	79
Funcții continue și funcții derivabile.....	83
Grupuri. Inele și corpuri. Inele de polinoame	90
Primitive. Integrale definite	97
TESTE RECAPITULATIVE	103
SOLUȚII TESTE RECAPITULATIVE	
• cu rezolvare completă (1-60).....	216
• cu bareme (61-100)	273